

Bilag 8.**De aandssvage og Samfundet.**

Af *H. O. Wildenskov*, Overlæge ved den Kellerske Aandssvageanstalt.

Under Arbejdet paa en stor Aandssvageanstalt henledes Opmærksomheden desværre jævnlige paa meget uheldige Forhold i Samfundet. Det vilde være nytteløst at gemme Akterne om disse Tilfælde i Anstaltens Arkiv og beholde sin Viden for sig selv. En Ændring af de uheldige Forhold kan ikke opnaas paa denne Maade. Jeg har valgt den Fremgangsmaade, at referere de Tilfælde, der synes særligt graverende, for Socialministeriet, det Ministerium hvorunder Aandssvageforsorgen henhører, og som formentlig derfor vil være mest lydhørt overfor mulige Mangler.

Da Enkelttilfældene hober sig op, har Socialminister Steincke anset det for heldigst, at jeg fremkom med en mere samlet Redegørelse for Manglerne, samt for de Midler, der muligt kan raade Bod paa de uheldige Forhold.

Det er en vanskelig Opgave i sammentrængt Form at belyse de talrige sociale Spørgsmaal, der er forbundet med Aandssvageforsorgen. Et Materiale for hele Landet er aldrig fremlagt, derfor er jeg nødt til at indskrænke mig til de Erfaringer, jeg har gjort, dels paa Anstalten, dels ved Undersøgelser rundt om i Landet. Pladsen tillader ikke at virke ved en Massefremførelse af Eksempler, denne Fremgangsmaade vilde fylde Bøger. Jeg maa indskrænke mig til at belyse de enkelte Afsnit med spredte Eksempler.

Til Understregning af Problemets Omfang er det nødvendigt at omtale de aandssvages Antal. Vi har hidtil regnet med 2 p. m. af Befolkningen svarende til 7 000 aandssvage. At dette Tal er ganske forkert, hersker der næppe mere Tvivl om blandt de Sagskyndige.

Dansk Aandssvageforsorg raader nu over ca. 4 500 Anstaltspladser og ca. 600 i Familiepleje, ialt ca. 5 100 aandssvage. Hertil kommer ca. 800, der faar Invaliderende, samt Pladserne paa de talrige Fredshjem, der som Paddehatte skyder frem overalt. Alt i alt kan vi regne med tæt op mod 7 000 aandssvage under den ene eller den anden af de nævnte Forsorgsmaader, og der skulde efter nævnte Tal ikke være flere aandssvage i Samfundet. Men dette er ganske forkert. Ved mine Undersøgelser rundt om i Landet har jeg mødt talrige aandssvage, der er uden Forsorg, og jeg kender ikke faa Forældre, der dels ikke vil erkende deres Barns Defekt, dels af andre Grunde beholder det hjemme.

Tallet 2 p. m. er da ogsaa i direkte Modstrid med den nylig afsluttede, meget grundige engelske Undersøgelse, der som mindste Tal angiver 8 p. m. Forskellen mellem den danske og den engelske Angivelse er saa betydelig, at den ikke kan bortforklares ved de to Landes Forskellighed.

Efter mine egne Undersøgelser vil jeg være tilbøjelig til at mene, at Tallet i hvert Fald kan anslaaes til 5 p. m. For Danmark vil det give ca. 17 500 aandssvage. At disse ikke alle behøver Forsorg, skal jeg senere nævne.